

2. . Кримінальний процесуальний кодекс України. – К.: Паливода А.В., 2013. – 328 с.
3. Лобойко Л.М. Кримінальний процес: Підручник. – К.: Істина, 2014. – 432 с.
4. Настільна книга слідчого: [Наук.-практ. видання для слідчих і дізначів] / Панов М.І., Шепітько В.Ю., Коновалова В.О. та ін. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 720 с.
5. Баранчук В.В. Участь спеціаліста-психолога у проведенні допиту / В.В. Баранчук // Засади кримінального судочинства та їх реалізація в законотворчій і правозастосовній діяльності: тези допов. та повід. наук.-практ. конф. (Київ, 3 квітня 2009 р.). – К.: Атака, 2009. – С. 504-506

Севрук В.Г., кандидат юридичних наук, науковий співробітник відділу організації науково-дослідної роботи Національної академії внутрішніх справ

ТИПИ ЕТНІЧНИХ СПІЛЬНОТ

Масштаби поширення етнічної злочинності представляє реальну загрозу нормальному функціонуванню державних інститутів, економічному прогресу та національній безпеці України. Стан етнічної злочинності на сучасному етапі розвитку України, як держави багато в чому залежить від результатів протидії даному виду злочинності. Історична ретроспектива протидії етнічній злочинності показала, що це явище виникає разом із зародженням цивілізації, виникнення перших держав, розвивається та існує в XXI столітті.

Тому для подолання етнічної злочинності потрібно визначити, які є типи етнічних спільнот. Такого роду спільноті називають також кровнородинними або спільностями, що виділяються на основі особливої культури. До них відносять: племена, народності, нації. В усякому разі, при вивченні етнічних

суспільних структур, явищ, процесів, центральною базою є категорія "етнос", що від грецького походження означає: зграя, група, рій, плем'я, народ.

Британський соціолог Ентоні Сміт один виокремлює шість головних рис етнічної спільноти, які найчастіше згадуються і можуть вважатись їхніми атрибутами. Це: групова власна назва; міф про спільних предків; спільна історична пам'ять; один або більше диференційних елементів спільної культури; зв'язок із конкретним «рідним краєм»; почуття солідарності у значної частини населення

Підсумовуючи сказане, Е. Сміт дає визначення етнічної групи як типу культурної спільноти, що надає великої ваги міфів про походження та історичній пам'яті й відрізняється однією, а то й кількома культурними особливостями: релігією, звичаями, мовою, інституціями.

"Народ" - термін багатозначний. Мовою політичних наук "народом" називають трудящі верстви, класи міста і села. Мовою соціальних наук - це спільності, які в етнічній ієрархії стоять між нацією та племенем. Вони стійким чином пов'язані з територією, мають свою мову, культуру, систему влад, політичний лад. Народ – це культурно-історична спільність людей.

За визначенням Е.Д. Сміта, нація — це "колектив людей, що має власну назву, свою історичну територію, спільні міфи та історичну пам'ять, спільну масову громадянську культуру, спільну економіку і єдині юридичні права та обов'язки для всіх його членів" [1].

Слід відзначити, що історично формування етнічних спільнот можна відрховувати від моменту розпаду первісного людського стада. Спочатку виникає рід - група людей, які об'єднані кровною спорідненістю. Члени роду усвідомлювали свою спорідненість і носили загальне родове ім'я. Рід включав в себе кілька або багато сімей.

Появі роду сприяло виникнення первісної общини, економічною основою якої була громадська власність. Спільне ведення господарства на основі общинної власності, природно-зрівняльний розподіл речей, в першу чергу продуктів харчування, спільний побут і розваги сприяли утворенню такої спільності як

рід. Можна сказати, що рід виступає як найперша виробнича, соціальна і етнічна група людей, об'єднана в одне ціле спільною трудовою діяльністю, спільною мовою, спільними релігійними і міфологічними віруваннями, звичаями.

Кілька родів могли об'єднуватися в клани - родові союзи. Єдність кланів ґрунтувалась на вірі в спільність походження. Кілька кланів могли скласти плем'я. Основу єдності племені складають кровно-родинні зв'язки; крім того, плем'я проживає на певній території, у його членів спільну мову або діалект, свої звичаї і культ, спільна господарська діяльність.

Поява племені пояснюється необхідністю насамперед збереження та захисту середовища проживання (території проживання, місць полювання та рибальства) від посягань з боку інших людських об'єднань. Численніший склад населення набагато полегшував завдання переселення і устрою життя на нових територіях.

Народності починають складатися з племен після появи перших держав. Для народності характерні територіальна спільність, об'єднана господарська та культурна діяльність, а також єдина мова. Належність до народності визначається вже не тільки кровно-родинними зв'язками.

Нація - вища форма соціально-етнічної спільності. Об'єднання людей за національною ознакою створює найкращі передумови для проживання людей, організації виробничо-економічного, соціально-політичного і культурного життя. Спільність економічного життя, єдина мова, спільна територія, деякі особливості психічного складу людей, які проявляються у специфічних рисах культури.

Можна сказати, що нація - це колектив людей, що має власну назву, свою історичну територію, спільні міфи та історичну пам'ять, спільну масову громадянську культуру, спільну економіку і єдині юридичні права та обов'язки для всіх його членів. Згуртуванню нації сприяють: спільна історична пам'ять; розвинена національна самосвідомість. Історична пам'ять - це знання минулого, кращих досягнень національної культури, видатних представників нації у сфері науки, політики, мистецтва, а також

прагнення діяти відповідно з кращими зразками, представленими в історії [2].

Однак, оскільки в історії кожної нації були не тільки героїчні сторінки, а й неприємні, історична пам'ять також припускає, що нація повинна визнавати свою провину за скоєні помилки і робити висновки з уроків минулого. Національна самосвідомість - почуття приналежності до нації, ототожнення її інтересів зі своїми. Ці інтереси мають на увазі, з одного боку, прагнення до збереження національної культури, захисту її самобутності, а з іншого - бажання збагатити свою національну культуру кращими досягненнями інших культур.

Підсумовую, слід зазначити, що врахування вищевикладеного поліпшить роботу правоохоронних органів, що стосується попередження та протидії етнічній злочинності.

Список використаних джерел

1. Сміт Ентоні Д. Національна ідентичність / Пер. з англійської П. Тарашука. — К.: Основи, 1994. — 224 с.

2. Етнополітологія // Інтернет-сайт: Studies.In.Ua. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://studies.in.ua/etnopolit-seminar/1368-osnovn-pdhodi-do-viznachennya-etchnost.html>.

Трач С.С., здобувач наукової лабораторії з проблем досудового розслідування Національної академії внутрішніх справ

ДЕЯКІ СПОСОБИ ШАХРАЙСТВ У СФЕРІ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКІВ

Криміногенна обстановка, що складається в економіці України не лише перешкоджає нормальному розвитку фінансової системи країни, але й вимагає підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів, пошуку найбільш оптимальних підходів до вирішення проблем, що